

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1633/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.II.259/2024/67. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Kúria Bfv.II.259/2024/67. számú végzése, a Debreceni Ítéltábla Bf.III.442/2023/108. számú ítélete, továbbá a Nyíregyházi Törvényszék 4.B.268/2018/514. számú ítélete alaptörvényellenességének a megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítvány, annak kiegészítései és a támadott bírósági határozatok alapján az ügy lényege és az alkotmányjogi panasz előzményei az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] A Nyíregyházi Törvényszék 2022. december 19-én kihirdetett 4.B.268/2018/514. számú ítéletével az indítványozót mint terheltet emberölés büntettének kísérlete [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény, a továbbiakban: Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés *a*), *c*) és *d*) pont] és közlekedés biztonsága elleni büntett [Btk. 232. § (1) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 18 évi fegyházban végrehajtani rendelt szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az ellentétes irányú fellebbezések folytán eljáró Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2023. november 15-én meghozott Bf.III.442/2023/108. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az indítványozóval szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 15 évre enyhítette, míg egyebekben a törvényszék ítéletét helybenhagyta. A Kúria az indítványozó, valamint a védő által előterjesztett felülvizsgálati indítványokat elbírálva a Nyíregyházi Törvényszék 4.B.268/2018/514. számú ítéletét, illetve a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.III.442/2023/108. számú ítéletét hatályában fenntartotta.

- [4] Az indítványozó álláspontja szerint a kifogásolt bírósági határozatok sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, Q) cikk (2) bekezdését, R) cikk (2) bekezdését, V. cikkét, XXVIII. cikk (1), (2), (3) és (7) bekezdéseit, 26. cikkét és 28. cikkét. Az indítványozó a bírósági döntések alaptörvény-ellenességének indokaiként részletes – 383. oldal terjedelmű – indítványában az alábbiakat adta elő.
- [5] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai köréből az indítványozó a törvényes bíróhoz való jog részjogosítvány megsértését azért tartotta megállapíthatónak, mert ügyét a Debreceni Ítéltáblán nem a Bf.II. számú tanácsra, hanem a Bf.III. számú tanácsra szignálták azt követően, hogy az eredetileg kijelölt Bf.I. számú tanács tagjainak az indítványozó a kizárását kérte. Kifogása szerint az irányadó ügyelosztási rend értelmében az I. számú tanács helyett a következő magasabb számú fellebbviteli tanácsnak, vagyis a II. számú tanácsnak kellett volna eljárnia. Az indítványozó ezen kifogását a Kúria támadott végzésének [142]–[150] bekezdéseiben vizsgálta. Az indítványozó szerint a Kúria a kérdés vizsgálata során olyan jogértelmezést alakított ki, amely figyelmen kívül hagyta az irányadó törvényi előírásokat.
- [6] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai köréből a pártatlanság és a függetlenség követelményének a megsértését az indítványozó az Alaptörvény 26. cikkének a sérelmével összekapcsolva állította. Az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága kapcsolódó gyakorlatából számos konkrét ügyet ismertetve az indítványozó kapcsolódó rendelkezésként megjelölte továbbá az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését és Q) cikk (2) bekezdését is. Mindezekkel összefüggésben előadta, hogy a 2017. május 24-i tárgyalásról készült és a Nyíregyházi Törvényszék által az indítványozó rendelkezésére bocsátott videofelvételt megtekintve azt észlelte, hogy miután a tárgyalásról a résztvevők többsége távozott, a tárgyalóteremben maradt ügyész odasúgta az eljáró bírónak, hogy mindenre figyelni kell. A bíró erre emelt hangon azt felelte, hogy később majd beszélnek. Az indítványozó ebből a rövid beszélgetésből és annak az indítványban részletesen bemutatott egyéb körülményeiből, továbbá néhány egyéb eljárási körülményből – pl.: a kapcsolódó hangfelvétel hiányából, az eljáró bíró egyéb alkalmakkor tett kijelentéseiből – azt a következtetést vonta le, hogy az elsőfokú eljárásban eljáró bíró pártatlanságához kétség férhet. A tárgyalási napok eseményeiről rögzített felvételekkel kapcsolatos kifogások körében az indítványozó kifejtette, hogy a Nyíregyházi Törvényszéken 2021. október 20-án tartott tárgyalásról készített felvételt és jegyzőkönyvet összevetve azt állapította meg, hogy az egyik tanú által elmondottakat az eljáró bíró a sértettre nézve előnyösen és az indítványozóra nézve hátrányosan rögzítette. Az indítványozó megítélése szerint ez a körülmény is az elsőfokon eljáró bíró pártosságát támasztja alá. Szintén az elsőfokú eljárásban eljáró bíró objektivitását kérdőjelezte meg az indítványozó az elsőfokú bíróság ítéletének [1615] bekezdése alapján.

- [7] Az indítványozó a fentiek okán kérte a Nyíregyházi Törvényszék előtti eljárásban eljáró egyesbíró kizárását, amely kérelmét azonban elutasították. Kétségeket fogalmazott meg az indítványozó arra vonatkozóan, hogy a Nyíregyházi Törvényszék jogosult volt-e döntést hozni az elsőfokú eljárásban eljáró bíróval szemben bejelentett kizárási okról az elsőfokú ítélet meghozatalát követően. Az indítványozó szerint a döntés sértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát.
- [8] Szintén a pártatlan bírósághoz való jog sérelmét állította az indítványozó azért, mert a Debreceni Ítéltábla másodfokú határozatának meghozatalában részt vett három bíró közül kettő – dr. G. Ö. és dr. E. B. – korábban az indítványozó előzetes fogvatartásával kapcsolatos döntés meghozatalában vett részt. Ezen döntés kapcsán az indítványozó előadta, hogy a letartóztatás megszüntetése iránti indítványát a Debreceni Járásbíróság nyomozási bírója 2015. 11. 11-én hozott 60.Bnyf.425/2015/13. számú végzéssel első fokon elutasította. Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Debreceni Törvényszék 2.Bnyf.403/2015/2. számú, 2015. 12. 03-án meghozott másodfokú végzésével az elsőfokú végzést helybenhagyta. Ezt a másodfokú végzést utóbb, 2015. 12. 11-én a Debreceni Törvényszék 2.Bnyf.403/2015/4. számú végzésével kijavította, amely kijavító végzés ellen az indítványozó fellebbezéssel élt. A Debreceni Ítéltábla ezen fellebbezés alapján eljárva 2016. 01. 29-én hozta meg a Bnyf.II.59/2016/2. számú végzését, amellyel az első fokon hozott végzést helybenhagyta. Dr. G. Ö. és dr. E. B. a Debreceni Törvényszék 2015. 12. 11-i, 2.Bnyf.403/2015/4. számú kijavító végzésének meghozatalában vettek részt. Hozzátette az indítványozó, hogy az ellene 4.B.816/2016. számon indult büntetőeljárást a Nyíregyházi Törvényszék 2018. 03. 20-án kelt 4.B.816/2016/213. számú végzésével a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.) 552. § (1) bekezdése alapján felfüggesztette, majd 4.B.214/2018/2. számú végzésével a jogszabályhely (2) bekezdése alapján megszüntette. Ezt követően a Nyíregyházi Törvényszék 2018. 05. 08-án kelt 4.B.214/2018/11. számú végzésével rendelkezett ugyancsak a régi Be. 552. § (2) bekezdése alapján a büntetőeljárás lefolytatásáról. Az ügy ezt követően 4.B.268/2018. számon folytatódott.
- [9] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése szerinti védelemhez való jog sérelmeként értékelte az indítványozó, hogy a védője által előterjesztett, az első okon eljáró egyesbíró kizárása iránti indítványt a bíróság nem önálló indítványként értékelte és nem önállóan bírálta el. Emellett előadta, hogy kizárási indítványaik előterjesztésének a dátuma a Debreceni Ítéltábla ítéletében nem a valóságnak megfelelően szerepel. A másodfokú ítélet továbbá – [42]–[43] bekezdéseiben – nem a valósággal azonosan tartalmazza azt sem, hogy az indítványozó korábbi, bíró kizárása iránt előterjesztett indítványát az elsőfokú bíróság miért utasította el. Mindezen körülmények az indítványozó szerint a védelemhez való jog sérelme mellett az eljárás tisztességét is megkérdőjelezzik.

- [10] Számos kifogást nevesített az indítványozó a vele szemben folyt büntetőeljárásban bizonyítékként felhasznált szakértői véleményeket érintően is. Kifejtette, hogy a szakvélemény készítésével megbízott szakértőkkel és azok kirendelésével összefüggésben számos aggálya volt. Úgy vélte például, hogy az elsőfokú eljárásban több olyan szakértő adott szakvéleményt, aki nem volt az irányadó jogszabály rendelkezéseknek megfelelően kirendelve. Ezen kifogásaival összefüggésben elsődlegesen az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a megsértését állította, és a szakértői kirendelésekre vonatkozó aggályait az első fokon eljáró bíró pártosságával tekintette összefüggőnek. Sérelmezte, hogy ezen alaptörvény-ellenes helyzeteket sem az Ítéltábla, sem a Kúria nem orvosolta. Az indokolt bírói döntéshez való jog részjogosítványa körébe tartozó sérelemként adta elő továbbá az indítványozó, hogy a Debreceni Ítéltábla másodfokú ítélete nem tartalmaz semmilyen indokolást arra vonatkozóan, hogy a szerinte nem szabályosan kirendelt szakértők szakvéleményét a bíróság az eljárásban miért vette figyelembe.
- [11] A büntetőeljárásban folyt bizonyítás tekintetében az indítványozó sérelemként adta elő, hogy a bűncselekmény helyszínén folytatott szemlét a nyomozó hatóság tagjai nem megfelelően, nem a jogszabályi előírások szerint dokumentálták. A bíróságok annak eredményét bizonyítékként mégis figyelembe vették az eljárásban. Az indítványozó szerint ez a körülmény is az eljáró bíróságok pártosságát igazolja és ezért a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét idézte elő. Előadta azt is, hogy a bűncselekmény helyszínén tőle lefoglalt mobiltelefon készüléken a lefoglalást követően valaki hívást fogadott, amelyet a híváslista adatokkal igazolhatónak is vélt, és sérelmezte, hogy a bíróságok ezen körülményt sem értékelték.
- [12] Sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai köréből a fegyverek egyenlőségének a követelménye az indítványozó szerint azért, hogy bizonyítási indítványait az elsőfokú bíróság több alkalommal elutasította, például az igazságügyi nyelvészeti szakértő kirendelésével és az indítványozó által előterjesztett magánszakértői vélemény felhasználásával összefüggésben. Mindez az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése szerinti védelemhez való jogát is sértette.
- [13] A Debreceni Ítéltábla és a Kúria határozatai az indítvány értelmében elsősorban azért alaptörvény-ellenesek, mert nem ismerték fel és nem orvosolták az elsőfokú bíróság által elkövetett alapjogsértéseket. Ezen felül a Kúria eljárása kapcsán az indítványozó azt is kifogásolta, hogy a felülvizsgálati eljárásban a korábbi tárgyalások dokumentációjának a rendelkezésére bocsátásával kapcsolatos kérelmét a Kúria csak késlekedve, hónapok elteltével teljesítette, míg védője esetében voltak olyan, az iratok, továbbá kép- és hangfelvételek megismerésére irányuló kérelmek, amelyek teljesítésére nem került sor (konkrét példaként említi az indítvány, hogy a Kúria nem küldte meg az indítványozó védőjének a Debreceni Ítéltábla 2023. november 2-án és 2023. november 9-én tartott tárgyalásokról távmeghallgató rendszerrel

rögzített kép- és hangfelvételeket). Mindez pedig az indítványozó védelemhez való jogának a sérelmén túl az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai köréből az észszerű időn belüli eljáráshoz való jogának a megsértését is eredményezte.

- [14] Az indítványozó az észszerű időn belüli eljáráshoz való joga megsértését azért is megállapíthatónak tartja, mert az ellene folytatott büntetőeljárás a felülvizsgálati eljárással együtt összesen 9 év 11 hónap 5 napon át volt folyamatban.
- [15] Az indítványozó a fentiekre figyelemmel kérte a vele szemben folyt büntetőeljárásban hozott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését. Mindezek mellett az indítványozó kifejtette arra vonatkozó érveit is, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállás miatt nem helyes, miért nem felel meg a valóságnak.
- [16] Az alapjogi sérelem megállapítása mellett továbbá az indítványozó kérte, hogy az Alkotmánybíróság intézkedjen a jogerős ítélet végrehajtásának a felfüggesztése iránt.
- [17] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].
- [18] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.
- [19] 3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panaszt az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet előterjeszteni. A jelen indítvány alapjául szolgáló eljárásban a Kúria Bfv.II.259/2024/67. számú végzése az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében a bírósági eljárást befejező, így alkotmányjogi panasszal támadható döntésnek minősül.
- [20] A Kúria végzése mellett az indítványozó a Debreceni Ítéltábla másodfokú ítéletének és a Nyíregyházi Törvényszék elsőfokú ítéletének alaptörvény-ellenessége mellett is kifejtette érveit. Figyelemmel arra, hogy az indítványozó jelen alkotmányjogi panasz előterjesztését megelőzően a Debreceni Ítéltábla jogerős ítélete ellen alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, amelyet az Alkotmánybíróság az akkor folyamatban volt felülvizsgálati eljárás okán – az Ügyrend 32. § (3) bekezdése alapján – utasított vissza, a jelen eljárásban – az Ügyrend 32. § (4) bekezdése alapján – az indítványozó kifogásai alapján az első- és a másodfokú ítéletek alkotmányossági vizsgálatának is helye volt.
- [21] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó a Kúria támadott végzését 2025.

április 9-én vette kézhez. Így az alkotmányjogi panaszt 2025. június 4-én határidőben terjesztette elő.

- [22] Részben tesz eleget az indítvány az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek. Az indítványozó beadványában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §) és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, Q) cikk (2) bekezdés, R) cikk (2) bekezdés, V. cikk, XXVIII. cikk (1), (2), (3) és (7) bekezdés, 26. cikk és 28. cikk]. Meghatározta az Alkotmánybíróság által vizsgálandó konkrét bírósági határozatokat, valamint kifejezett kérelmet fogalmazott meg a megsemmisítésükre.
- [23] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés értelmében az indítvány mindezek mellett abban az esetben tekinthető határozottnak és fogadható be, ha megjelöli az eljárás megindításának indokait és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [b) pont]; továbbá indokolást tartalmaz arra nézve is, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [e) pont]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ilyen indokolás hiányában az indítvány nem alkalmas az érdemi elbírálásra {3075/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [19]; 3231/2016. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [26]}.
- [24] Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy ezen feltételeket a konkrét indítvány részben teljesítette. Az Alaptörvény indítványban felhívott rendelkezései köréből ugyanis az indítványozó nem adott elő alkotmányjogilag értékelhető, önálló indokolást az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, Q) cikk (2) bekezdését, R) cikk (2) bekezdését, V. cikkét, XXVIII. cikk (2) bekezdését, 26. cikkét és 28. cikkét érintően. Ezen alaptörvényi rendelkezések sérelmét az indítványozó egyéb sérelmeihez kapcsolódóan jelölte meg. Konkrét indokok és önálló, részletes okfejtés hiányában ezen indítványi elemek érdemi vizsgálatának nem volt helye.
- [25] Megjegyzi az alkotmánybíróság, hogy ez utóbbi indítványi elemek kapcsán az érdemi alkotmányossági vizsgálatnak egyéb akadályai is fennálltak. Utal rá az Alkotmánybíróság, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai értelmében az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Nem szabályoz ugyanakkor ilyen, az indítványozó számára biztosított jogot az indítványban felhívott alaptörvényi rendelkezések közül az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése, R) cikk (2) bekezdése és 26. cikke. Mivel alapjogot vagy Alaptörvényben biztosított jogot tehát ezek a rendelkezések nem deklarálnak, így erre tekintettel sem volt helye érdemi vizsgálatuknak.
- [26] Az Alkotmánybíróság továbbá az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén {ld. pl. 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]; 3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]} –

lehet alapítani. Jelen esetben az indítványozó kifogásai nem estek ezen kivételes esetek alá, mivel azok nem a visszaható hatály tilalmának a megértését vagy a felkészülési idő hiányát hozták fel kifogásként. Erre tekintettel a konkrét ügyben nem volt helye az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére alapított indítványi elem érdemi vizsgálatának sem.

- [27] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét az Alaptörvény 28. cikkével összefüggésben is állította. Az Alkotmánybíróság rámutat ezért arra is, hogy jóllehet az Alaptörvény 28. cikke önmagában nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak {3165/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [31]}, de arra tekintettel, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlatában az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak {23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [26]}, és az indítványozó is ebben az összefüggésben hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére, az Alkotmánybíróság az indítványban foglaltakat a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog állított sérelme körében értékelte.
- [28] 4. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja továbbá az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen az Abtv. 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint az Abtv. 29–31. § szerinti tartalmi követelményeket. Ezeket a feltételeket vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [29] 4.1. Az indítvány eleget tesz az Abtv. 27. § (1) bekezdéséből fakadó kritériumoknak, mivel az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette. Az indítványozó továbbá az alkotmányjogi panasz előterjesztésére jogosultnak tekinthető, és figyelemmel arra, hogy a megsemmisíteni kért bírósági határozatok az indítványozó ellen folyt büntetőeljárásban születtek, nyilvánvalóan érintett is.
- [30] 4.2. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának az is feltétele, hogy az indítvány a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség lehetőségét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30], illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [31] Az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (3) és (7) bekezdéseivel összefüggésben előadott kifogásait az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-a alapján a következőképpen értékelte.
- [32] 4.3. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai köréből a törvényes bíróhoz való jog, a

pártatlanság és a függetlenség követelménye, az indokolt bírói döntéshez való jog, a fegyverek egyenlősége és az észszerű időn belüli eljáráshoz való jog összefüggésében adta elő a sérelmeit.

- [33] 4.3.1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai köréből az indítványozó az indítványban legtöbb összefüggésben a pártatlanság és azzal összekapcsolva a függetlenség követelményének a megsértésére hivatkozott. Az alapjogi sérelmet az indítványozó elsődlegesen az indítványban bemutatott, a bíró és az ügyész között a 2017. május 24-i tárgyalás berekesztését követően folyt rövid beszélgetés és annak az indítványban részletesen bemutatott egyéb körülményei alapján kifogásolta. Utalt továbbá néhány egyéb eljárási körülményre is (pl.: a kapcsolódó hangfelvétel hiánya, az eljáró bíró egyéb alkalmakkor tett kijelentései, az elsőfokú bíróság ítéletének [1615] bekezdése). Előadta továbbá, hogy az Ítéletábrá másodfokú ítéletének a meghozatalában álláspontja szerint – dr. G. Ö. és dr. E. B. – kizárt bíróként vett részt, amely körülmény az indítványozó szerint az Alkotmánybíróság gyakorlatából is fakadóan sérti a pártatlan bíróhoz való jogot.
- [34] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a tisztességes bírói eljárásokhoz tartozó függetlenség és pártatlanság két különböző, önálló követelmény, amelyek ugyanakkor az egyes bírósági eljárásokban kizárólag egymásra tekintettel nyerhetnek értelmet. „A bírói hatalom függetlensége olyan alkotmányos érték, amelynek érvényesülését egyfelől az intézményi-szervezeti, pénzügyi és döntéshozatali autonómia, másfelől pedig az egyes bírák függetlensége tekintetében megfogalmazott szabályoknak szükséges biztosítaniuk. [...] A bírói hatalom intézményi, valamint személyi függetlensége az igazságszolgáltatási tevékenység függetlenségének, és a tisztességes bírósági eljárások alkotmányos biztosítója, amely arra nyújt garanciát, hogy az egyedi jogvitákban eljáró bíró kizárólag a jogszabályok alapján, és belső meggyőződése szerint, minden, akár a bírói szervezeten kívülről, akár azon belülről érkező meg nem engedett befolyástól mentesen hozhasson döntést. A bíróság pártatlan eljárása a függetlenség alkotmányos értékéhez szorosan kapcsolódik: kizárólag egy független bíróság képes az egyedi ügyekben pártatlanul eljárni. A függetlenség követelményéhez képest a pártatlanság az ügyben eljáró bíróval szemben egyfelől azt az elvárást fogalmazza meg, hogy a megítélendő ügy tekintetében ne rendelkezék előítéletekkel, másfelől pedig az ügyben szereplő egyik fél javára, avagy hátrányára se legyen elfogult [...]” {34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [26]}.
- [35] Az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést illetően az Alkotmánybíróság rámutat, hogy a fentiek szerinti részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van az indítványban hivatkozott alaptörvényi rendelkezések tartalmát érintően {a XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében lásd például: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, 3325/2012. (XI.

12.) AB végzés}. A jelen alkotmányjogi panasz mindezekhez képest a pártatlan bírósághoz való jog összefüggésében nem vetett fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokoltá tette volna. Emellett az indítványozó kifogásait az Alkotmánybíróság olyannak sem tekintette, amely a bírói döntés alaptörvény-ellenességét vetette volna fel.

[36] Az indítványozónak a kizárt bírók eljárásával kapcsolatos kifogásait érintően rámutat az Alkotmánybíróság, hogy a büntetőeljárás törvény bíró kizárásával kapcsolatos szabályai adott büntetőeljáráson belül irányadók. Ezzel szemben az indítványozó előzetes fogvatartását érintő, indítványban felhívott határozatok nem az indítványozó ellen folyt azon büntetőeljárásban születtek, amelyben a Debreceni Ítéltábla a támadott másodfokú határozatot hozta. Maga az indítványozó is beszámolt róla, hogy a bíróság megszüntette azt a büntetőeljárást, amelyben az előzetes letartóztatása megszüntetését indítványozta. Ezt követően egy újabb büntetőeljárás indult, amelyben a büntetőjogi felelősségét végül megállapították. Ezért az indítványozó által megjelölt bírák eljárása bizonyosan nem vetette fel az indítványban megjelölt alkotmányos aggályt.

[37] Utal az Alkotmánybíróság arra is, hogy legutóbb a 15/2025. (XII. 8.) AB határozatban, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 869. § (2) bekezdés *b)* pontja alaptörvény-ellenességét vizsgálva foglalta össze a bíró kizárásának vizsgálatában irányadó gyakorlatát. Döntésében az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg. „A pártatlanság követelménye mellett az egyéb alkotmányos szempontok érvényesítésének a jogalkotói szándékát elfogadva, figyelemmel a bíróságok jogalkalmazásban továbbra is tapasztalható bizonytalanságokra – amelyekre példaként hozhatók fel a jelen bírói kezdeményezés alapjául szolgáló indítványok – az Alkotmánybíróság teljes ülése a benyújtott bírói kezdeményezések alapján úgy ítélte meg, hogy a továbbiakban nem tartja fenn:

a) egyrészt a 25/2017. (X. 17.) AB határozat indokolásában (Indokolás [27], [29]–[31], [33]) foglalt, az Alkotmánybíróság öttagú tanácsa által megfogalmazott azon megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a régi Be. 606/B. § alkalmazására irányadók, vagyis, hogy a 2016. november 30. napján folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell a 21/2016. (XI. 30.) AB határozatban meghatározott alkotmányos követelményt;

b) másrészt a 2/2020. (I. 2.) AB határozat indokolásában (Indokolás [29]) – a 25/2017. (X. 17.) AB határozatban kifejtett, az *a)* pontban ismertetett álláspontot megerősítő – megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a Be. 869. § (1) bekezdés alkalmazására irányadók” (Indokolás [101]).

[38] Az Alkotmánybíróság következtetése szerint „[a] 25/2017. (X. 17.) AB határozat és a 2/2020. (I. 2.) AB határozat utalt szövegrészei figyelmen kívül hagyásával a Be. támadott rendelkezése a jogbiztonságból fakadó követelményekkel összhangban alkalmazható. Annak értelmében – a 21/2016. (XI. 30.) AB határozatban foglalt

alkotmányos követelmény alapján – az ítélőtábla tanácsának tagjaként eljáró bíró akkor kizárt, ha a büntetőeljárás 2016. november 30. után indult” (Indokolás [105]).

- [39] A fentiekből az következik, hogy az Ítélőtábla megjelölt bírának eljárása akkor sem sértené a pártatlanság követelményét, ha az indítványozóval szemben folyt két büntetőeljárást egy eljárásnak lehetne tekinteni, mivel annak kezdő időpontja bizonyosan 2016. november 30. előtti időpontra esne.
- [40] Emellett a bíróságok az indítványozó kifogásait az ellene folyt büntetőeljárás folyamán több alkalommal és részletesen megvizsgálták. A Debreceni Ítélőtábla ítéletének a [43]–[48] bekezdéseiben értékelte az első fokon eljáró bíró kizártságának alátámasztására felsorolt terhelti és védői aggályokat, azokat alaptalannak ítélve. Ezt követően a Kúria támadott végzésének [151]–[197] bekezdéseiben igen részletesen vizsgálta az indítványozónak a bíróság pártatlan eljárásával kapcsolatos kifogásait. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszban e körben előadottakat úgy értékelte, hogy azok valójában az indítványozónak a bíróságok döntésével való egyet nem értését fejezik ki. Ezért nem látta indokát érdemi alkotmányossági vizsgálatnak a pártatlanság és függetlenség megsértése körében előadott kifogásokkal összefüggésben.
- [41] 4.3.2. Hasonló következtetésre jutott az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai köréből egy további, a törvényes bíróhoz való jog megsértése kapcsán. Az indítványozó a törvényes bíróhoz való jog részjogosítvány megsértését azért tartotta megállapíthatónak, mert ügyét a Debreceni Ítélőtáblán nem a Bf.II. számú tanácsra, hanem a Bf.III. számú tanácsra szignálták azt követően, hogy az eredetileg kijelölt Bf.I. számú tanács tagjainak az indítványozó a kizárását kérte.
- [42] Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban a tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai közül a törvény által létrehozott bíróság (más néven a törvényes bíróhoz való jog) kapcsán több fontos elvi megállapítást tett. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyét a törvény által felállított bíróság bírálja el. A törvény által felállított bíróságra vonatkozó követelmény magában foglalja a törvényes bíróhoz való jogot, vagyis azt, hogy egy konkrét ügyben az eljárási törvényekben megállapított általános hatásköri és illetékességi szabályok szerint irányadó bíróság járjon el. Ezt az alkotmányos elvet a [...] Bszi. az Alapelvek között úgy fogalmazza meg, hogy senki sem vonható el törvényes bírójától [8. § (1) bekezdése]. Ezen túlmenően a Bszi. ismeri a törvény által rendelt bíró fogalmát, aki pedig az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend alapján kijelölt bíró [8. § (2) bekezdés]. Az ügyelosztási rendet az objektivitás és a személytelenség biztosítása, az önkényesség kizárása érdekében előző évben állapítja meg a bíróság elnöke, amely a tárgyévben kizárólag szolgálati érdekből vagy a bíróság működését érintő fontos okból módosítható [9. § (1) bekezdés] [36/2013. (XII. 5.) AB határozat,

Indokolás [32]). Az Alkotmánybíróság már a 993/B/2008. AB határozatában megállapította, hogy „a »törvényes bírótól való elvonás tilalma« [...] – az önkényes ügyelosztási renddel szemben – az eljárás résztvevőit megillető biztosíték, aminek csak egyik eleme a Bszi. szabályaira épülő szolgálati beosztás szisztémája. Annak megítélésekor, hogy a konkrét ügyben ki tekinthető törvényes bírónak, ugyanilyen súllyal jönnek számításba – többek között – az eljárási törvénynek a hatáskörre, illetékességre, a jogorvoslati rendre és a tisztességes eljárás követelményének biztosítására vonatkozó további rendelkezései. Az pedig éppen a törvény előtti egyenlőség érvényesülését szolgálja, hogy az említett jogszabályok mindenki számára olyan bíró közreműködését garantálják, akitől az ügy tárgyilagos megítélése nyilvánvalóan elvárható” {21/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [75]–[76]; 3128/2020. (V. 15.) AB határozat, Indokolás [38], ld. még 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [33]}.

[43] A fentiek értelmében az Alkotmánybíróság számos határozatában vizsgálta már az ügyelosztási rend és a törvényes bíróhoz való jog összefüggéseit, arra vonatkozóan is részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van {lásd például: 36/2013. (XII. 5.) AB határozat 3003/2019. (I. 7.) AB határozat; 3320/2021. (VII. 23.) AB határozat, 3224/2021. (V. 28.) AB végzés}. A jelen alkotmányjogi panasz mindezekhez képest a törvényes bíróhoz való jog összefüggésében sem vetett fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokoltá tette volna.

[44] Emellett az indítványozó kifogásait az Alkotmánybíróság olyannak sem tekintette, amely a bíró döntés alaptörvény-ellenességét vetette volna fel. Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéltábla tájékoztatása és a kifogásolt szignálás időpontjában az adott ügyszakra irányadó ügyelosztási rend ismeretében ugyanis megállapította, hogy az indítványozó esetében az ügyelosztási rend 3.7.2. pontja alapján történt az ügy átszignálása az alábbiak szerint. Az indítványozó ügyében a Bf.I. tanács 2023. július 4-én elfogultsági kifogást jelentett be, amelyet azon a napon megküldtek az elnöki iroda részére. Ezt követően törvényes határidőn belül, 2023. július 5-én megtörtént az ügy átszignálása, azonban időközben, 2023. július 4-én az ítéltáblára megérkezett egy további büntetőügy, amelyet az automatikus szignálásnak megfelelően a Bf.II. tanácsra szignáltak. Ennek következtében az indítványozó ügye átszignálásnak az időpontjában, 2023. július 5-én a Bf.III. tanács következett az ügyelosztási rend 3.2. pontja értelmében irányadó automatikus szignálás rendjében, azért az indítványozó büntetőügyét erre a tanácsra osztották ki. A másodfokú bírói tanács eljárásával kapcsolatos aggályaiból továbbá az indítványozó nem a másodfokú bíróság ítéletének alaptörvény-ellenességét vezette le, hanem a Kúria azon jogértelmezését kritizálta, amely azokat nem minősítette a Be. szerinti felülvizsgálati oknak. Ezen összefüggésben emlékeztet rá az Alkotmánybíróság, hogy a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az

abban elismert jogokat oltalmazhatja {erról lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja, ugyanakkor – hatáskör hiányában – nem bocsátkozik szakjogi kérdések ismételt felülbírlatába. Ezért az indítványozó kifogásai alapján a Kúria utalt jogértelmezését sem vizsgálhatta.

- [45] 4.3.3. A Kúria eljárása kapcsán kifogásolta az indítványozó azt, hogy a felülvizsgálati eljárásban a korábbi tárgyalások dokumentációjának a rendelkezésére bocsátásával kapcsolatos kérelmét a Kúria csak késlekedve, hónapok elteltével teljesítette, míg védője esetében voltak olyan, az iratok, továbbá kép- és hangfelvételek megismerésére irányuló kérelmek, amelyek teljesítésére nem került sor. Mindez az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének egy további részjogosítványa, az észszerű időn belüli elbíráláshoz való joga sérelméhez vezetett.
- [46] Az indítványozó az észszerű időn belüli eljáráshoz való joga megsértését azért is megállapíthatónak tartja, mert az ellene folytatott büntetőeljárás a felülvizsgálati eljárással együtt összesen 9 év 11 hónap 5 napon át volt folyamatban.
- [47] Az Alkotmánybíróság a 2/2017. (II. 10.) AB határozatban foglalkozott részletesen az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jog alkotmányos tartalmával. Ebben a határozatában az Alkotmánybíróság utalt arra, hogy az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jog a tisztességes eljáráshoz való jog egyik részjogosítványa. Ennek következtében e részjogosítvány vizsgálatakor is alkalmazni kell azt az alkotmányos megközelítést, amely szerint egyszerre kell megítélni a bírósági eljárás egészét és egyes részelemeit annak érdekében, hogy az eljáró bíróságnak a vád észszerű határidőn belüli elbírálására irányuló törekvése megállapítható legyen. Amennyiben a vizsgált bírósági eljárás cselekményeiből, a per történetéből arra lehet következtetni, hogy a bíróság nem tartotta szem előtt az észszerű határidőn belüli elbírálás alaptörvényi követelményét, akkor az adott büntetőeljárás elhúzódása, az érintett bíróság tétlensége, az ún. inaktivitás következtében – az eljárás időtartamától függetlenül – megállapítható. Ennek alapján egy abszolút értelemben rövid időtartamú büntetőeljárás is lehet elhúzódó, ha a büntetőeljárás tényeiből nem állapítható meg az eljáró bíróságok azon erőfeszítése, amely arra irányul, hogy a vádról a tisztességes eljárás követelményrendszerének szem előtt tartása mellett mielőbb döntést hozzanak. A büntetőeljárás időtartama – a büntetőeljárásra vonatkozó törvény betartása esetén is – sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, ha abban az eljáró bíróságoknak felróható indokolatlan tétlenségi időszakok tapasztalhatók és a büntetőper kirívó hosszát az ügy bonyolultsága sem indokolja (Indokolás [82]).
- [48] Az indítványozónak az eljárás elhúzódásával és az észszerű időn belüli eljárással kapcsolatos kifogásait a Debreceni Ítéltábla az ítélete [153]–[164] bekezdésében részletesen megvizsgálta. Annak eredményeként megállapította, hogy az az

indítványozó által is felhívott körülmények az eljárás kisebb mértékű elhúzódását eredményezték. Ezen sérelmet pedig az elsőfokú bíróság által kiszabott szankció vizsgálata körében annak enyhítése útján orvosolta (Debreceni Ítéltábla ítéletének [168] bekezdése).

- [49] Saját következetes gyakorlatára és a konkrét ügy fentiek szerinti egyedi körülményeire is tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványozó előadását az Abtv. 29. §-a alapján nem értékelte olyannak, amely felvetett volna alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, vagy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztotta volna, így érdemi vizsgálatot ilyen összefüggésben sem folytatott.
- [50] 4.3.4. Számos kifogást nevesített az indítványozó a vele szemben folyt büntetőeljárásban bizonyítékként felhasznált szakértői véleményeket érintően is. Ezek bizonyítékként történt felhasználása miatt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog megsértését több tekintetben – így az indokolt bírói döntéshez való jog és a fegyverek egyenlőségének a követelményére figyelemmel – is állította. Az indokolt bírói döntéshez való jog részjogosítványa körébe tartozó sérelemként adta elő az indítványozó, hogy a Debreceni Ítéltábla másodfokú ítélete nem tartalmaz semmilyen indokolást arra vonatkozóan, hogy a szerinte nem szabályosan kirendelt szakértők szakvéleményét a bíróság az eljárásban miért vette figyelembe. Szintén a büntetőeljárásban folyt bizonyítás tekintetében adta elő az indítványozó sérelemként, hogy a bűncselekmény helyszínén folytatott szemlét a nyomozó hatóság tagjai nem megfelelően, nem a jogszabályi előírások szerint dokumentálták. Szerinte ez, valamint az is az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a megsértéséhez vezetett, hogy a bizonyítási indítványait az elsőfokú bíróság több alkalommal elutasította. Kifejtette az indítványozó azt is, hogy a fenti bizonyítás eredményeként az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás véleménye szerint miért nem felel meg a valóságnak.
- [51] Az Alkotmánybíróság ezen kifogások kapcsán hangsúlyozza, hogy következetes gyakorlata szerint az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján a kifogásolt bírósági ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van jogköre. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a rendes bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének az ismételt felülbírálatára nem rendelkezik felhatalmazással. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben következetesen hangsúlyozza, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó bíróságok számára fenntartott feladat {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. A bíróság konkrét ügyben folytatott értékelő tevékenysége ezért nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgya. „Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és

hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]; 3239/2015. (XII. 8.) AB végzés, Indokolás [16]; 3141/2016. (VI. 29.) AB végzés, Indokolás [31]; 2/2017. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [63]}. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}. A konkrét ügyet érintően rámutat az Alkotmánybíróság arra is, hogy az indítványozó jelen alpontban nevesített kifogásait a Debreceni Ítéltábla ítéletének a [49]–[90] bekezdéseiben részletesen megvizsgálta. Annak eredményeként valamennyi indítványozói felvetést érintően állást foglalt, továbbá az elsőfokú eljárásban a szakértői bizonyítással összefüggésben feltárt hibákat orvosolhatónak találta és orvosolta. Érdemi alkotmányossági vizsgálatnak így ezen indítványi elemek vonatkozásában sem volt helye.

- [52] 4.4. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése szerinti védelemhez való jog sérelmeként értékelte az indítványozó, hogy a védője által előterjesztett az első fokon eljáró egyesbíró kizárása iránti indítványt a bíróság nem önálló indítványként értékelte és nem önállóan bírálta el. Szintén a védelemhez való jog kapcsán kifogásolta az indítványozó, hogy a bíróságok a védője számos bizonyítási indítványát utasították el.
- [53] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében rögzített védelemhez való jog alkotmányos tartalmának főbb elveit több határozatában rögzítette. Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (3) bekezdése értelmében „[a] büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez.” Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy a védelemhez való jog a büntetőeljárás során számtalan részletszabályban ölt testet. Ezen jog tartalmát képezik egyfelől a védő eljárási jogosítványai, másfelől a hatóságok azon kötelezettségei, amelyek a védelem ellátását lehetővé teszik {Legutóbb pl.: 15/2016. (IX. 21.) AB határozat, Indokolás [36], Abh., Indokolás [25]–[26], eredetileg: 25/1991. (V. 18.) AB határozat, ABH 1991, 414, 415.}. A védelemhez való jog érvényesülése szempontjából a terhelt és a védő jogait együttesen kell szemlélni {legutóbb: 3244/2018. (VII. 11.) AB határozat, Indokolás [57]}. A védelemhez való jog magában foglalja az ügy megismerését és az ügy előbbre vitelét célzó jogokat. Az ügy megismerését biztosító jogok közé tartozik a hatósági határozatok, az intézkedések megismeréséhez, az iratbetekintéshez és a jelenléthez való jog. Az ügy előbbre vitelét szolgáló jogok közé tartozik az indítványok, az észrevételek megtételére, a jogorvoslat benyújtására, a kérdések feltételére, a perbeszéd megtartására való jog. Mindezen jogok gyakorlásán keresztül valósul meg a terhelt védelme {15/2016. (IX. 21.) AB határozat, Indokolás [36]–[39]}.

- [54] Az indítványozónak a védelemhez való jog érvényesülése körében kifejtett kifogásai kapcsán az Alkotmánybíróság rámutat, hogy a fentiek szerint ezen alapjoghoz kapcsolódóan is részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van, amelyhez képest a jelen alkotmányjogi panasz nem vetett fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokoltá tette volna. Emellett az indítványozó kifogásait az Alkotmánybíróság olyannak sem tekintette, amely a bíró döntés alaptörvény-ellenességét vetette volna fel. Az indítványozó által az elsőfokú és a másodfokú eljárásban előterjesztett kizárási indítványok kérdéseit az Alkotmánybíróság a pártatlan bírósághoz való jog összefüggésében fentebb már értékelte és azt nem tartotta érdemi vizsgálatra alkalmasnak, míg a büntetőeljárásban folyt bizonyítást érintő indítványozói kifogások kapcsán szintén fentebb kifejtette már az Alkotmánybíróság, hogy azok vizsgálatára nem terjed ki a hatásköre. Utal az Alkotmánybíróság arra is, hogy az indítványozó bíró kizárásával kapcsolatos kifogásait a Debreceni Ítéltábla ítéletének a [43]–[48] bekezdéseiben, majd a Kúria támadott végzésének [151]–[197] bekezdéseiben nem csupán az indítványozó, hanem a védője vonatkozásában is részletesen megvizsgálta. Mindezek okán az indítványozó védelemhez való joga megsértését sem vonta az Alkotmánybíróság érdemi vizsgálat alá.
- [55] 4.5. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog megsértésére az indítványozó elsősorban azért hivatkozott, mert úgy vélte, hogy a Nyíregyházi Törvényszék nem volt jogosult döntést hozni az elsőfokú eljárásban eljáró bíróval szemben bejelentett kizárási okról az elsőfokú ítélet meghozatalát követően. Kifogásolta továbbá a jogorvoslathoz való jog felhívásával az indítványozó a másodfokú bíróság és a Kúria határozatait azért is, mert azokban a bíróságok nem orvosolták az elsőfokú bíróság által előidézett alapjogsértéseket.
- [56] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog mindenkinek jogot biztosít ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti. Az Alkotmánybíróság több évtizedes gyakorlata során számos alkalommal, többféle megközelítésben foglalkozott a jogorvoslathoz való jog alkotmányos tartalmával. Következetes gyakorlata szerint a jogorvoslathoz való jog lényegi tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége {lásd: 5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; megerősítette: 14/2015. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [29]}. A jogorvoslathoz való alapjog biztosítását jelenti, ha az eljárásban a törvény garantálja az érintett számára, hogy ügyét az alapügyben eljáró szervtől különböző szerv bírálja el (513/B/1994. AB határozat, ABH 1994, 731, 734.; megerősítette: 14/2015. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [30]). A jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékonyságához pedig az szükséges, hogy ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására {22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [26]}. Minden

jogorvoslat lényegi eleme a „jogorvoslás” lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát {23/1998. (VI. 9.) AB határozat ABH 1998, 182, 186., megerősítette: 3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [15] és 14/2015. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [29]}.

- [57] Ezen következetes gyakorlatából kiindulva az Alkotmánybíróság az indítványozó kifogásait az alábbi okokból nem tartotta érdemi vizsgálatra alkalmasnak. Az indítványozó panaszában egyrésztől nem vetett fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokoltta volna. Másrésztől az indítványozó kifogásait az Alkotmánybíróság olyannak sem tekintette, amely a bírói döntés alaptörvény-ellenességét megalapozottan megkérdőjelezte volna. Az indítványozó azon aggályát, amely szerint a Nyíregyházi Törvényszék nem volt jogosult döntést hozni az elsőfokú eljárásban eljáró bíróval szemben bejelentett kizárási okról, az Alkotmánybíróság a pártatlan bírósághoz való jog összefüggésében fentebb már értékelte és azt nem tartotta érdemi vizsgálatra alkalmasnak. Emellett utal az Alkotmánybíróság arra, hogy az indítványozó bírói kizárásával kapcsolatos kifogásait a Debreceni Ítéltábla ítéletének a [43]–[48] bekezdéseiben, majd a Kúria támadott végzésének [151]–[197] bekezdéseiben mind az indítványozó, mind a védője vonatkozásában is részletesen megvizsgálta. Annak keretében a Nyíregyházi Törvényszék konkrét döntéshozatali jogosultságát a Kúria támadott végzésének [164]–[168] bekezdéseiben részletesen elemezte. Így az indítványozó ezen kifogásolt végzéssel szemben nyilvánvalóan gyakorolhatta és gyakorolta is a jogorvoslathoz való jogát.
- [58] Az Alkotmánybíróság az indítványozó előadásával összefüggésben hangsúlyozza továbbá: önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}. Mindezek okán az Alkotmánybíróság az indítványozó jogorvoslathoz való jogának a megsértését sem vonta érdemi vizsgálat alá.
- [59] 4.6. A Debreceni Ítéltábla és a Kúria határozatai az indítvány értelmében elsősorban azért alaptörvény-ellenesek, mert nem ismerték fel és nem orvosolták az elsőfokú bíróság által elkövetett alapjogsértéseket.
- [60] Az Alkotmánybíróság az indítványozó által előadott kifogásokat a fentiek szerint részletesen megvizsgálta, és ezen vizsgálat eredményeként nem tudott beazonosítani olyan kifogást, amely alapjogsértés érdemi vizsgálatát és annak eredményeként esetlegesen alapjogsértés megállapítását indokolta volna. A rendelkezésére bocsátott iratok alapján megállapította az Alkotmánybíróság azt is, hogy az indítványozó az elsőfokú eljárással és a másodfokú eljárással összefüggésben nevesített kifogásait a büntetőeljárás folyamán többször is előadta, és azokat mind a másodfokú bíróság, mind pedig a Kúria felülvizsgálati eljárásban megvizsgálta és részben alaptalannak találta, részben pedig orvosolta.

- [61] A támadott bírósági ítélettel kapcsolatos indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d)* pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [62] 5. Az Alkotmánybíróság mindezek okán az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjaira figyelemmel visszautasította.
- [63] Az Alkotmánybíróságnak az indítvány visszautasítására tekintettel az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről nem kellett döntenie.

Budapest, 2026. május 12.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró